

Utlandsägda företag

2002

NV1502

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Internationella företag

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

Statistiken ingår i Sveriges officiella statistik. ITPS är statistikansvarig myndighet.

A.4 Ansvarig

Statistikansvarig myndighet: [Institutet för tillväxtpolitiska studier](#) (ITPS)

Adress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Kontaktperson: Anne-Christine Strandell

Telefon: 08-456 67 28

Telefax: 08-456 67 01

E-post: anne-christine.strandell@itps.se

A.5 Producent

ITPS i samarbete med [Statistiska centralbyrån](#) (SCB)

Adress: Klostergatan 23, 701 89 Örebro

Kontaktperson: Lina Gustafsson

Telefon: 019-17 60 47

Telefax: 019-17 69 64

E-post: lina.gustafsson@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte för denna undersökning. Förutom insamling av uppgifter via postenkäter görs också samkörningar mot andra register, t.ex. Företagsstatistiken och Företagsdatabasen (FDB). Uppgiftslämnandet till företagsstatistiken är obligatoriskt för samtliga företag med mer än 50 anställda. Den andra delen av företagsstatistiken bygger på administrativt material som består av deklarationsuppgifter från företagen som är skyldiga att lämna in uppgifterna till skattemyndigheten för taxeringsändamål.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100) och i övrig verksamhet gäller sekretess enligt 8 kap 6 § i sekretesslagen.

8 kap 6 § tillämpas vid utlämnande av identitetsuppgifter på företag, t.ex. namn på företag, organisationsnummer, adress, telefon, bransch, storleksklass (efter antalet anställda) och nationalitet.

A.8 Gallringsföreskrifter

Alla allmänna handlingar inom ramen för statistiken Utlandsägda företag bevaras tills vidare. Gallringsutredning planeras.

A.9 EU-reglering

EU arbetar med en förordning avseende statistik om internationella företag, vilken avser både utlandsägda företag (inward investment) och svenska företag med verksamhet i utlandet (outward investment). Förordningen är ännu inte fastställd. Medlemsländerna har fått lämna synpunkter på den kommande förordningen under våren 2003. Pilotstudier inom området om utlandsägda företag har pågått för årgångarna 1996-1999. Sverige har lämnat data till Eurostat om utlandsägda tjänsteföretag för dessa år (1996-1999). För 1999 och 2000 lämnades även information om utlandsägda företag i övriga branscher.

A.10 Syfte och historik

Undersökningen om utlandsägda företag syftar till att belysa omfattningen och förändringar i det utländska ägandet av företag, filialer och arbetsställen i Sverige.

Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) är sedan 2001-01-01 statistikansvarig myndighet för officiell statistik enligt lag om den officiella statistiken (2001:99) och bilaga till förordning (2001:100) om den officiella statistiken *Internationella företag*. ITPS tog över detta ansvar från Närings- och teknikutvecklingsverket, NUTEK. I åtagandet ingår bland annat att genomföra en undersökning av utlandsägda företag i Sverige.

A.11 Statistikanvändning

Uppgifter om företagens globalisering och dess omfattning och konsekvenser utgör viktiga underlag till närings- och handelspolitiken. De största användarna i Sverige är ITPS samt Närings- och Utrikesdepartementen. En stor användare av utlandsägda företag är Invest in Sweden Agency (ISA) som använder undersökningen som underlag för främjandet av utländska investeringar. Användarrådet för statistikområdet internationella företag består av representanter för: ITPS, Utrikesdepartementet, Näringsdepartementet, Svenskt Näringsliv, SNS, Invest in Sweden Agency, SCB, MM Partner, LO, TCO, SIF, Kommerskollegium, NNR samt handelshögskolorna i Jönköping och Stockholm.

Andra användare som är intresserade av dessa uppgifter är t.ex. företag, utländska handelsrepresentationer i Sverige, journalister, studenter, näringslivssekreterare i kommuner och regionalekonomier vid länsstyrelserna.

Största användaren i utlandet är OECD som årligen erhåller en rad ekonomiska data för offentliggörande i deras databas, Foreign Affiliates, och i särskilda publikationer. EU-kommissionens statistikorgan Eurostat driver pilotstudier om utlandsägda tjänsteföretag som underlag till bland annat GATS och har för årgång 1999 utvidgat datainsamlingen till att omfatta samtliga branscher. Även

FN-organet UNCTAD visar ett växande intresse för utlandsägda företag och har gett ut World Investment Directory, förutom den årliga publikationen World Investment Report.

A.12 Uppläggning och genomförande

Ägandeförhållanden i samtliga företag som finns i ITPS register över utlandsägda företag undersöks årligen sedan 1996 via postenkäter. Tidigare undersöktes samtliga nytillkomna företag men endast knappt hälften av de befintliga företagen i registret. Vidare skickades tidigare enkäter enbart till moderbolaget i Sverige. Sedan 1997 skickas enkäten både till den svenska koncernmodern, vilken även svarar för sina dotterbolag i Sverige, och till dotterbolagen. Även filialerna har fått en förenklad enkät.

Genom avstämning mot MM Partners koncernregister och andra källor (t.ex. Invest in Sweden Agency (ISA), tidningar och databaser) erhålls nya uppgifter om utlandsägda företag. De företag som tillkommer i undersökningen behöver inte vara *nya* utlandsägda företag utan kan även vara företag som varit utlandsägda sedan tidigare, men som inte funnits med i registret. En ökning av antalet utlandsägda företag ett visst undersökningsår kan således även bero på förbättrad täckning.

Postenkäterna består av tre olika varianter, där den mest omfattande skickas till koncernmoderbolaget i Sverige och en mindre omfattande skickas till dotterbolagen. En mycket förenklad enkät skickas till filialer. Enkäten skickas till VD i februari och undersökningen publiceras i juni på ITPS hemsida: www.itps.se.

Uppgifterna om ägandeförhållanden samkörs med ekonomiska uppgifter från SCB:s Företagsstatistik, identitetsuppgifter samt anställda från SCB:s Företagsdatabas, forskning och utveckling från FoI-programmet samt export och import från Utrikeshandelsstatistiken. I dessa undersökningar förekommer olika typer av urval. Det är endast registret utlandsägda företag och företagsregistret som är totalundersökningar.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Funderingar finns om att enbart skicka ut blanketter till de svenska moderbolagen och till utländska filialer, dvs. ej skicka blankett till svenska dotterbolag. På blanketten som de svenska moderbolagen får frågor vi efter vilka svenska dotterbolag som ingår i koncernen.

Det finns inga innehållsmässiga planerade förändringar för närvarande. Tydligare definitioner av utländskt ägande och nationalitet på företagen diskuteras inom flera internationella organisationer; EU, OECD; IMF, FN och WTO. En fråga gäller hur företag som ägs till lika delar av företag från olika länder bör definieras. Detta har aktualiserats genom ett ökande antal företag som har två eller flera ägare i olika länder.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Utlandsägda företag ingår i statistikområdet Internationella företag. Förutom

utlandsägda företag svarar SCB under 2003 för framtagande och leverans till ITPS enligt följande:

- OECD-rapportering
- EU-rapportering
- FoU i internationella företag 2001
- Export, import i svenskägda internationella koncerner 2001
- Strukturstudie av näringslivet 2001

Utlandsägda företag

- Årlig postenkät för att uppdatera ägarförhållanden, inklusive ägande i flera led. Etableringsformer såsom förvärv, fusion och nyetablering har undersökts sedan referensåret 1997.
- Samkörning görs årligen av ITPS register över utlandsägda företag och SCB:s Företagsdatabas för olika identitetsuppgifter samt antal anställda.
- Samkörning görs årligen av ITPS register över utlandsägda företag och SCB:s Företagsstatistik för ekonomiska variabler.

OECD-rapportering

OECD-rapporteringen omfattar ca 20 variabler. Samkörning av ITPS register över utlandsägda företag och SCB:s Företagsstatistik samt SCB:s Utrikeshandelsstatistik görs årligen.

EU-rapportering

Pilotstudier inom området om utlandsägda företag har pågått för årgångarna 1996-1999. Sverige har lämnat data till Eurostat om utlandsägda tjänsteföretag för dessa år (1996-1999). För 1999 och 2000 lämnades även information om utlandsägda företag i andra branscher. Se även A.9 EU-reglering.

Forskning och utveckling i internationella företag

Samkörning görs vartannat år av ITPS register över utlandsägda företag och SCB:s Forskning och Informationsteknologi. Undersökningen omfattar de 20 största industrikoncernernas FoU-verksamhet i Sverige och utlandet.

Export och import i svenskägda internationella koncerner 2001

Komplettering av uppgifter till ITPS undersökning om svenskägda koncerners verksamhet i utlandet. ITPS register över svenskägda internationella koncerner samkörs mot SCB:s Utrikeshandelsstatistik.

Strukturstudie av näringslivet i Sverige 2001

Samkörning görs av ITPS register över utlandsägda företag och uppgifter från undersökningen av svenskägda företag i utlandet med SCB:s Företagsstatistik för ett flertal ekonomiska variabler. Senaste uppgifterna är från 2000. Uppgifter för 2001 publiceras under hösten 2003.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen är samtliga utlandsägda företag i Sverige. Statistiken omfattar alla identifierade företag där mer än 50 procent av röstvärdet innehas av en utländsk investerare.

Undersökningsobjekt är företag, filialer och arbetsställen. Enkäten vänder sig till företag och filialer. Därefter kompletteras denna med uppgifter om arbetsställen från Företagsdatabasen. Filialer ingår i undersökningen sedan referensåret 1994 och utgjorde 7,2 procent av alla undersökta företag och 1,4 procent av alla anställda i utlandsägda företag 2002.

1.1.2 Variabler

Statistiken utgår från bestämning av ägandeförhållanden och nationalitet på studerade företag per 31 december. Därefter kompletteras dessa uppgifter så långt som möjligt med andra undersökningar för att reducera uppgiftslämnandet. Denna komplettering innebär vissa problem eftersom olika undersökningar har olika täckning och olika definitioner av samma variabler. Mer information om detta finns i anslutning till respektive undersökning längre ner i detta avsnitt.

Med ägande avses den (oftast ett företag) i utlandet som kontrollerar respektive kan utöva inflytande över företagets verksamhet i Sverige. Ägandet och företagets nationalitet bestäms efter den yttersta utländska investerarens röstvärde i företaget. Detta röstvärde måste överstiga 50 procent för att företaget ska definieras som utlandsägt.

En utländsk investerare som innehar mer än 50 procent av aktiernas röstvärde har entydigt ett dominerande inflytande över företagets verksamhet. I de fall där ägarskapet är delat mellan två eller fler länder är det betydligt svårare att fastställa hur omfattande inflytande de har eller utövar i praktiken.

För årgång 2001 redovisades för första gången företag vars ägarskap är delat mellan två eller flera länder som en egen grupp. Gruppen omfattar företag som kontrolleras av två eller flera utländska ägare med olika nationalitet vilka tillsammans innehar aktier med ett röstvärde som är högre än 50 procent.

SAS är ett exempel på detta. Före år 1996 redovisades SAS i sin helhet under Danmark. Eftersom SAS är ett skandinaviskt bolag och de tre nordiska regeringarna har lika stort inflytande över verksamheten har SAS nationella hemvist omdefinierats. Till och med år 2000 har en tredjedel av antalet anställda och antalet företag redovisats på Norge och en tredjedel redovisats på Danmark. Den återstående tredjedelen har räknats som svensk och därför ej ingått bland uppgifterna för de utlandsägda företagen. Fr o m årgång 2001 ingår SAS i gruppen företag med delat ägande. Företag med delat ägande där 50 procent av aktiernas röstvärde innehas av en svensk ägare räknas fortfarande som svenskägda.

Om uppgift om ägarland saknas eller ej kan bestämmas av andra skäl anges ”land ej specificerat” i tabellerna.

Nedan redovisas variabler från respektive källa; enkätvariabler för utlandsägda företag, variabler från företagsregistret, företagsstatistiken, utrikeshandelsstatistiken, forskning och informationsteknologi samt komplettering av uppgifter från standardiserade räkenskapsutdrag.

Utlandsägda företag: Enkätvariabler

Variabler som samlas in för moderbolag i Sverige:

EuHk   förekomst av europeiskt huvudkontor/land

Etableringsform	förvärv, fusion, nyetablering, joint venture
Hur länge har företaget ingått i nuvarande utlandsägda koncern?	
Har företaget varit utlandsägt tidigare? Om ja, sedan när?	
KoncLand	ursprungsland (sätet för koncernens yttersta ägare, dvs. det företag som inte ägs till mer än 50 procent av någon annan investerare)
MajLand	investerarland (närmaste direkta ägare i utlandet)
Namn	namn på utländsk ägare och dess röstvärde, moderbolag i Sverige
NyDotter	har företaget förvärvat/etablerat nya företag i Sverige 2002
Orgnr	organisationsnummer på undersökt företag
OrgnrMtfg	organisationsnummer för moderbolag
RegHK	förekomst av regionalt huvudkontor/region
UndAr	senaste uppdateringsår
Övrigt:	Kontaktperson, namn på VD och ekonomichef samt e-post och webbadress till företaget

Variabler som samlas in för dotterbolag:

OrgnrMtfg	organisationsnummer för moderbolag i Sverige
Orgnr	organisationsnummer på undersökt företag
Namn	namn på moderbolaget i Sverige
Etableringsform	förvärv, fusion, nyetablering, joint venture
Hur länge har företaget ingått i nuvarande utlandsägda koncern?	
Har företaget varit utlandsägt tidigare? Om ja, sedan när?	
Övrigt:	Kontaktperson, namn på VD och ekonomichef samt e-post och webbadress till företaget
UndAr	senaste uppdateringsår

Variabler som samlas in för filialer:

KoncBolag	namn på utländskt koncernbolag
KoncLand	investerarland (närmast direkta ägare i utlandet)
Filialen har bedrivit verksamhet i Sverige sedan?	
Övrigt:	Kontaktperson, namn på VD och ekonomichef samt e-post och webbadress till företaget

Landförteckning

Antal företag och antal anställda kan fördelas på nedanstående länder. Denna lista omfattar fler länder än de som är ägarländer till företaget i Sverige.

A1	Asien
A2	OSS (exkl Ryssland)
A9	Övriga Asien
AD	Andorra
AE	Förenade Arabemiraten
AF	Afganistan
AG	Antigua
AL	Albanien
AM	Armenien
AN	Nederländska Västindien
AO	Angola
AR	Argentina
AS	Samoa, Amerikanska
AT	Österrike
AU	Australien
AZ	Azerbajdzjan
BA	Bosnien-Hercegovina

BB	Barbados
BD	Bangladesh
BE	Belgien
BF	Burkina Faso
BG	Bulgarien
BH	Bahrain
BI	Burundi
BJ	Benin
BM	Bermuda
BN	Brunei Darussalam
BO	Bolivia
BR	Brasilien
BS	Bahamas
BT	Bhutan
BW	Botswana
BY	Vitryssland
BZ	Belize
CA	Canada
CD	Kongo, Demokratiska Republiken f.d. Zair
CF	Centralafrikanska Republiken
CG	Kongo
CH	Schweiz
CI	Elfenbenskusten
CL	Chile
CM	Kamerun
CN	Kina
CO	Colombia
CR	Costa Rica
CU	Cuba
CV	Kap Verde
CY	Cypern
CZ	Tjeckiska Republiken
DE	Tyskland
DJ	Djibouti
DK	Danmark
DM	Dominica
DO	Dominikanska Republiken
DZ	Algeriet
E1	Europa
E2	Östeuropa ospec
E9	Övriga Europa
EC	Ecuador
EE	Estland
EG	Egypten
EH	Västra Sahara
ER	Eritrea
ES	Spanien
ET	Etiopien
F1	Afrika
F9	Övriga Afrika
FI	Finland
FJ	Fiji
FK	Falklandsöarna
FM	Mikronesien

FO	Färöarna
FR	Frankrike
GA	Gabon
GB	Storbritannien
GD	Grenada
GE	Georgien
GF	Franska Guyana
GH	Ghana
GI	Gibraltar
GL	Grönland
GM	Gambia
GN	Guinea
GP	Guadelope
GQ	Ekvatorialguinea
GR	Grekland
GT	Guatemala
GW	Guinea-Bissau
GY	Guyana
HK	Hongkong
HN	Honduras
HR	Kroatien
HT	Haiti
HU	Ungern
ID	Indonesien
IE	Irland
IL	Israel
IM	Isle of Man
IN	Indien
IO	Brittiska Indiska Oceanöarna
IQ	Irak
IR	Iran
IS	Island
IT	Italien
JE	Jersey
JM	Jamaica
JO	Jordanien
JP	Japan
KE	Kenya
KG	Kirgisistan
KH	Kambodja
KI	Kiribati
KM	Comorerna
KN	st Kitts-Nevis
KP	Nordkorea
KR	Sydkorea
KW	Kuwait
KY	Caymanöarna
KZ	Kazakstan
LA	Laos
LB	Libanon
LC	Santa Lucia
LI	Liechtenstein
LK	Sri Lanka
LR	Liberia

LS	Lesotho
LT	Litauen
LU	Luxemburg
LV	Lettland
LY	Libyen
MA	Marocko
MC	Monaco
MD	Moldavien
MG	Madagaskar
MH	Marshallöarna
MK	Makedonien
ML	Mali
MM	Myanmar
MN	Mongoliet
MO	Macao
MP	Norra Marianerna
MQ	Martinique
MR	Mauretanium
MS	Montserrat
MT	Malta
MU	Mauritius
MV	Maldiverna
MW	Malawi
MX	Mexiko
MY	Malaysia
MZ	Mocambique
NI	Amerika
N9	Övriga Amerika
NA	Namibia
NC	Nya Caledonien
NE	Niger
NG	Nigeria
NH	Nya Hebriderna
NI	Nicaragua
NL	Nederländerna
NO	Norge
NP	Nepal
NR	Nauru
NZ	Nya Zeeland
O1	Oceanien
O9	Övriga Oceanien
OM	Oman
PA	Panama
PE	Peru
PF	Tahiti
PG	Papua Nya Guinea
PH	Filippinerna
PK	Pakistan
PL	Polen
PM	Miquelon
PN	Pitcairn
PR	Puerto Rico
PS	Palestina (Ockuperat Palestinskt Område)
PT	Portugal

PW	Palau
PY	Paraguay
QA	Qatar
RE	Reunion
RO	Rumänien
RU	Ryssland
RW	Rwanda
SA	Saudiarabien
SB	Salomonöarna
SC	Seychellerna
SD	Sudan
SE	Sverige
SG	Singapore
SH	st Helena
SI	Slovenien
SK	Slovakiska Republiken
SL	Sierra Leone
SM	San Marino
SN	Senegal
SO	Somalia
SR	Surinam
ST	Sao Tome, Principe
SV	El Salvador
SY	Syrien
SZ	Swaziland
TC	Turks- och Caicosöarna
TD	Tchad
TG	Togo
TH	Thailand
TJ	Tadzjikistan
TM	Turkmenistan
TN	Tunisien
TO	Tonga
TP	Östra Timor
TR	Turkiet
TT	Trinidad Tobago
TV	Tuvalu
TW	Taiwan
TZ	Tanzania
U9	Uppgift saknas
UA	Ukraina
UG	Uganda
US	USA
UY	Uruguay
UZ	Uzbekistan
VA	Vatikanstaten
VC	St Vincent och Grenadinerna
VE	Venezuela
VG	Jungfruöarna, Brittiska
VI	Jungfruöarna, Amerikanska
VN	Vietnam
VU	Vanuatu
WF	Wallis- och Futunaöarna
WS	Samoa

XA	Amerikanska Oceanien
XC	Ceuta
XK	Nyzeeländska Oceanien
XL	Melilla
XO	Australiska Oceanien
XR	Polarregionerna
YE	Yemen
YT	Mayotte
YU	Jugoslavien
ZA	Sydafrika
ZM	Zambia
ZR	Zaire
ZW	Zimbawe

Utlandsägda företag: Identitetsuppgifter m.m. från företagsregistret, FDB

Agkat	ägarkategori
Anst	antal anställda enligt FDB
Bransch	bransch (SNI 92)
CFARNr	arbetsställenummer
Ftgstat	företagsstatus
Jurform	juridisk form
Kommun	kommunkod
Län	länskod
Namn	företagsnamn
Sektor	sektor
Stkl	storleksklass
adress, postnummer och telefonnummer enligt FDB	

Definition av antal anställda i FDB: Alla anställda vid en viss tidpunkt oavsett om de arbetar heltid eller deltid.

Utlandsägda företag: Variabler från företagsstatistiken

Dessa variabler finns för två företagsgrupper, utlandsägda företag och samtliga företag i företagsstatistiken totalt eller fördelade efter bransch, kommun och län i Sverige. Variablerna som hämtas från företagsstatistiken har sämre täckning än de från FDB därför att företagsstatistiken endast undersöker icke-finansiella bolag. Detta märks särskilt vid en jämförelse av antal företag och antal anställda. Dessutom är definitionerna olika av antal anställda. I företagsstatistiken är det medelantalet anställda som efterfrågas medan det i FDB är alla anställda vid en viss tidpunkt oavsett om de arbetar heltid eller deltid. Variabeln export är inte jämförbar med motsvarande variabel i utrikeshandelsstatistiken. Forskning och utveckling överensstämmer inte i definition med statistiken forskning och informationsteknologi.

Variabler och definitioner

1. *Antal anställda*: Medeltal anställda under ett år.
2. *Avkastning på eget kapital*: Resultat efter finansiella poster i procent av beräknat eget kapital
3. *Avkastning på totalt kapital*: Rörelseresultat plus finansiella intäkter i procent av balansomslutning
4. *Export*: Nettoomsättningens fördelning på kunder i utlandet, både inom och utom koncernen. D v s export av både varor och tjänster. Uppgiften finns inte för företag med färre än 50 anställda

5. *Exportintensitet*: Värdet på totala exporten av varor och tjänster i procent av nettoomsättningen
6. *Forskning och utveckling*: Begreppet omfattar grundforskning, tillämpad forskning och utvecklingsarbete. Uppgifterna behöver endast anges i intervall och ligger till grund för en mer omfattande undersökning om FoU. Uppgiften finns inte för företag med färre än 50 anställda
7. *Förädlingsvärde*: Produktionsvärdet minus kostnader för köpta varor och tjänster, dock ej sociala avgifter eller inköpskostnaden för varor som säljs utan vidare bearbetning (handelsvaror).
8. *Kassalikviditet*: Omsättningstillgångar minus varulager i procent av kortfristiga skulder
9. *Lönekostnad*
10. *Nettoinvestering*: Årets anskaffningar minus årets avyttringar av materiella anläggningstillgångar. Avyttringar avser den intäkt företaget erhållit vid försäljningen av den materiella anläggningstillgången.
11. *Nettoomsättning*
12. *Rörelsemarginal*: Rörelseresultatet i relation till nettoomsättningen
13. *Soliditet*: Beräknat eget kapital i procent av balansomslutningen

1.1.3 Statistiska mått

Huvuddelen av uppgifterna redovisas som summor och aggregat. I vissa fall redovisas andelar, t.ex. utlandsägda företags andel av det totala näringslivets omsättning, anställda, förädlingsvärde m.m.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Uppgifterna redovisas i olika gruppindelningar, vilka också korstabuleras. De vanligaste indelningarna är:

- bransch
- ägarland
- region (län, kommun)
- storleksklass

Branschindelning sker enligt svensk näringsgrensindelning 1992 (SNI 92) sedan referensåret 1990. Denna branschindelning motsvarar EU:s NACE Rev. 1 och ISIC Rev. 3 som används av OECD. Detaljeringsnivån är i de flesta fall tvåsiffrig SNI.

Fördelningarna av företag på ägarländer baseras på uppgifter om koncernens yttersta ägare som inte ägs till mer än 50 procent av någon annan. Antal arbetsställen och antal anställda redovisas per län och på storstadskommunerna Stockholm, Göteborg och Malmö samt övriga kommuner. Antal företag och antal anställda är fördelade på storleksklasser enligt EU-kommissionens rekommendation; 0, 1-9, 10-49, 50-249, 250-449, 500-. Små företag har färre än 50 anställda och medelstora företag har mellan 50 och 249 anställda.

1.1.5 Referenstider

Senast tillgängliga årgång avser kalenderåret 2002 (ekonomiska variabler för 2000 publicerades under hösten 2002). I enkäten efterfrågas uppgifter om hur förhållandena var per den 31/12 2002.

1.2 Fullständighet

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Registret innehåller uppgifter om alla kända utlandsägda företag. Registret uppdateras med hjälp av SCB:s Koncernregister och andra offentliga källor som databaser och tidningar. De företag som tillkommer i registret behöver därför inte vara genuint nya utlandsägda företag utan kan vara företag som varit utlandsägda sedan tidigare, men som inte funnits med i registret.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Registret över utlandsägda företag omfattar samtliga företag där mer än hälften av aktiernas röstvärde innehas av en utländsk ägare. Angående urval till SCB:s företagsstatistik, utrikeshandelsstatistiken, forskning och informationsteknologi, se beskrivningarna av dessa statistikprodukter.

2.2.2 Ramtäckning

För utlandsägda företag gäller att uppgifter från FDB hämtas för samtliga företag i populationen. Tidigare fanns bara variabler från företagsstatistiken för ett urval av de mindre företagen (då hette undersökningen finansstatistiken och täckte samtliga företag med minst 50 anställda, inom utvinnings- och tillverkningsindustrin även samtliga företag med 20-49 anställda). Kvaliteten på variablerna var då beroende av hur många utlandsägda företag som fanns med i finansstatistikens urval av mindre företag. Den uppräkningsdata för små företag baserades på bransch och storleksklass, men tog inte hänsyn till ägarförhållanden och hemnation. Fr.o.m. 1996 är företagsstatistiken kompletterad med data från SRU (standardiserade räkenskapsutdrag) för att förbättra täckningen avseende ekonomiska variabler. Fr o m 1999 ingår även enskilda näringsidkare i företagsstatistiken. I publikationer för 1998 och tidigare har endast sektorn icke-finansiell verksamhet, den s.k. bolagssektorn redovisats.

Registret över utlandsägda företag uppdateras årligen. Övertäckning kan finnas då företag som ej längre är utlandsägda ligger kvar som utlandsägda i registret. Undertäckning kan finnas då ingen helt tillförlitlig källa finns för att uppdatera för samtliga förvärv och nyetableringar. Dessa problem har minskat sedan totalundersökningar introducerades 1996. Vidare är definitionen av utlandsägda företag i vissa gränsfall oklar, varför tillämpade definitioner kan medföra både under- och övertäckning.

2.2.3 Mätning

Uppgifter insamlas via enkäter, årsredovisningar och annat administrativt material. För utlandsägda företag uppdateras ägarförhållandena via en enkät, medan övriga variabler hämtas från FDB, företagsstatistiken, utrikeshandelsstatistiken samt forskning och informationsteknologi.

2.2.4 Svartsbortfall

Uppdatering av utlandsägda registret sker via en enkät. Bortfallet är ca 22 procent (ca 24 procent för moderföretag, ca 20 procent för dotterföretag och ca 8 procent för filialer), stora ansträngningar läggs ner på att få korrekta uppgifter

från de bolag som har många dotterbolag och många anställda. Det faktiska bortfallet rör små företag med få anställda.

Det partiella bortfallet på frågan om etableringsform uppgick till 48 procent för de nytilkomna företagen i senaste undersökningen och till 21 procent för samtliga undersökta företag (exkl. filialer).

2.2.5 Bearbetning

Databeredningen, dvs. dataregistrering och kodning har gjorts med hjälp av skanning. Därefter har uppgifterna verifierats och granskats. Det kan således finnas avvikelser mellan enkätsvar och elektroniskt lagrade data.

2.2.6 Modellantaganden

Inga imputeringar har gjorts av saknade värden.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått har ej redovisats, då vi ej använder den typen av skattningar som kräver sådan redovisning.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Samtliga utlandsägda företag ingående i registret undersöks årligen plus samtliga nytilkomna företag. Data för utlandsägda företag publiceras i juni varje år, data för utlandsägda företag med ekonomiska uppgifter under hösten. Se inledningen beträffande frekvens av övriga undersökningar och publikationer där utlandsägda företag ingår.

3.2 Framställningstid

Med framställningstid menas här tiden från referensperiodens slut till undersökningens färdigställande. Framställningstiden för uppgifter om utlandsägda företag var 6 månader 2003 för data avseende 2002 exklusive uppgifter om ekonomiska variabler. För de ekonomiska variablerna beräknas framställningstiden till 21 månader p.g.a. att företagsstatistiken skall publiceras 18 månader efter undersökningsårets utgång.

3.3 Punktlighet

Enkätundersökningen av utlandsägda företag publicerades enligt plan i juni 2003. Publiceringen av ekonomiska data planeras till november 2003.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Undersökningen om utlandsägda företag har genomförts på ungefär samma sätt under perioden 1987-1993. I samband med publicering av årgång 1994 infördes redovisning enligt SNI 92, och samtidigt utökades publiceringen väsentligt på ett flertal punkter. För de övergripande tabellerna redovisades siffror omräknade till SNI 92 tillbaks till 1990 för jämförbarhetens skull. Genom utökade insatser sedan 1994 samt genom totalundersökningar från undersökningsåret 1996 har täckningen av utlandsägda företag förbättrats avsevärt. För undersökningsåret 1997 har dessutom blanketter gått ut till samtliga dotterbolag tillhörande en

utlandsägd koncern.

Detta utvecklingsarbete försvårar jämförbarhet över tiden. Inga korrigeringar har gjorts för data före 1996. Bäst jämförbarhet och minst felaktigheter finns från referensåret 1996 och framåt.

I den årliga rapporteringen av ekonomiska variabler för utlandsägda företag till OECD har från 1990 uppräknade värden från finansstatistiken använts. För perioden 1980 till 1989 användes ouppräknade värden. I och med att företagsstatistiken utökats med uppgifter från de Standardiserade Räkenskapsutdragen (SRU) finns sedan 1996 tillgång till totalvärden varför det inte längre behövs uppräknade värden för små företag.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Variabler som hämtas från företagsstatistiken och FDB kan jämföras med motsvarande uppgifter för andra företagsgrupper eller hela näringslivet.

Internationell jämförbarhet

Uppgifter om utlandsägda företag kommer i framtiden i allt större utsträckning att redovisas till OECD och Eurostat, vilket kommer att öka möjligheten till internationella jämförelser. ITPS deltar aktivt i OECD:s utveckling av en manual för globaliseringsindikatorer och harmonisering av definitioner. Hittills har OECD främst publicerat uppgifter om utlandsägda industriföretag och Eurostat om utlandsägda tjänsteföretag.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Samkörningar görs av enkätundersökningen av utlandsägda företag och annan statistik hos SCB. Som nämnts i avsnittet om variabler varierar täckning och definitioner i de olika källorna. Det kan innebära problem att tolka statistiken. Några variabler som särskilt bör uppmärksammas är antal företag, antal anställda, forskning och utveckling samt export.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Utlandsägda företag ingår i Sveriges officiella statistik. Uppgifter om utlandsägda företag har publicerats både i tryckta publikationer och på ITPS hemsida www.itps.se. Sedan 1999 ingår en undersökning av utlandsägda företag också i en publikation om forskning och utveckling i Internationella företag. Denna undersökning genomförs vartannat år och publiceras tillsammans med forskning och utveckling i stora svenska industrikoncerner. Dessutom ingår utlandsägda företag i Strukturstudie av näringslivet i Sverige.

På ITPS hemsida finns publicerade rapporter om Utlandsägda företag från år 1995, Strukturstudien i Sverige finns från år 1996 och Forskning och utveckling i internationella företag finns från år 1997.

OECD har publicerat statistik över utlandsägda företag i *Measuring Globalisation, The Role of Multinationals in OECD Economies, 2001*. Förenta Nationerna, UNCTAD, publicerar årligen uppgifter om utlandsägda företag i *World Investment Report* samt i *World Investment Directory*. Eurostat har publicerat statistik i *Statistics in Focus Theme 4 - 47/2002*, samt *Statistics in*

5.2 Presentation

Statistik publikationerna innehåller text, tabeller och diagram för ett urval av insamlade uppgifter

Utlandsägda företag utges två gånger om året från 1999, varav en avser ekonomiska uppgifter.

Strukturstudie av näringslivet i Sverige publiceras varje år sedan 1999.

Forskning och utveckling i internationella företag publiceras vartannat år sedan 1997.

5.3 Dokumentation

Förutom i denna produktbeskrivning finns metoderna dokumenterade i de statistikrapporter som publiceras. Detaljerade uppgifter om företagsstatistiken återfinns på SCB:s hemsida.

5.4 Tillgång till primärmaterial

ITPS och SCB kan på beställning göra specialbearbetningar av statistiken utlandsägda företag. Ytterligare information om statistiken kan erhållas från ITPS eller SCB.

5.5 Upplysningstjänster

För ytterligare upplysningar kan Ni kontakta Anne-Christine Strandell (ITPS) på tel. 08-456 67 28, e-post: anne-christine.strandell@itps.se eller Lina Gustafsson (SCB) på tel. 019-17 60 47, e-post: lina.gustafsson@scb.se.